

Rolnummer 5435
Arrest nr. 87/2013 van 13 juni 2013

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van artikel 2 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 16 maart 2012 houdende de overname van de dienst van de Verkeersbelastingen, ingesteld door de nv « Bouw- en Coördinatiebureau D & V » en anderen.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters M. Bossuyt en R. Henneuse, en de rechters A. Alen, J.-P. Snappe, J. Spreutels, T. Merckx-Van Goey en F. Daoût, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van voorzitter M. Bossuyt,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van het beroep en rechtspleging*

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 22 juni 2012 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 25 juni 2012, is beroep tot vernietiging ingesteld van artikel 2 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 16 maart 2012 houdende de overname van de dienst van de Verkeersbelastingen (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 5 april 2012) door de nv «Bouw- en Coördinatiebureau D & V», met zetel te 8670 Koksijde, Berglaan 15, Dirk Cornelissis, wonende te 8310 Brugge, Daverlostraat 52, Kris Gantois, wonende te 8630 Veurne, Acacialaan 20, de bvba «Kantoor Perquy», met zetel te 8020 Oostkamp, Brugsestraat 113, Nadia Vandierendonck, wonende te 8310 Brugge, Ferry De Grosstraat 4, de bvba «Adviesburo Becquart», met zetel te 8670 Koksijde, Zeelaan 63, Els Laurez, wonende te 8700 Tielt, Wingensesteenweg 89, de bvba «Vermeesch Erwin», met zetel te 8670 Koksijde, Berglaan 15, Alexander Bakker, wonende te 1780 Wemmel, Leeuwerikenlaan 67, Patrick Verbeek, wonende te 3150 Haacht, Woeringstraat 75, en Jan Laforce, wonende te 8700 Tielt, Kalverstraat 5.

De Vlaamse Regering heeft een memorie ingediend, de verzoekende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend en de Vlaamse Regering heeft ook een memorie van wederantwoord ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 15 mei 2013 :

- is verschenen : Mr. K. Caluwaert *loco* Mr. P. Van Orshoven, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Vlaamse Regering;
- hebben de rechters-verslaggevers A. Alen en F. Daoût verslag uitgebracht;
- is de voornoemde advocaat gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

A.1.1. Volgens de Vlaamse Regering is het beroep niet ontvankelijk in zoverre het is ingesteld door nv «Bouw- en Coördinatiebureau D & V», de bvba «Kantoor Perquy», de bvba «Adviesburo Becquart», en de bvba «Vermeesch Erwin», vermits geen van die rechtspersonen het bewijs voorlegt van de beslissing om het beroep in te stellen en vermits de bvba «Adviesburo Becquart» geen kopie voorlegt van de bekendmaking van haar statuten in de bijlagen bij het *Belgisch Staatsblad*.

A.1.2. De verzoekende partijen antwoorden dat een mandaat tot het instellen van een beroep mondeling kan worden gegeven en dat een advocaat die verklaart namens een rechtspersoon op te treden wettelijk wordt vermoed daartoe een regelmatige lastgeving te hebben ontvangen. Zij voegen bij hun memorie een kopie van de bekendmaking van de statuten van de bvba « Adviesburo Becquart » in de bijlagen bij het *Belgisch Staatsblad*.

A.1.3. De Vlaamse Regering antwoordt dat de verzoekende partijen voorbijgaan aan het voorschrift van artikel 7, derde lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, volgens hetwelk een rechtspersoon die een beroep instelt op het eerste verzoek het bewijs moet voorleggen van de beslissing om dat beroep in te stellen. Vermits de verzoekende partijen een kopie van de bekendmaking van de statuten van de bvba « Adviesburo Becquart » voorleggen, houdt de Vlaamse Regering dat onderdeel van haar exceptie niet langer aan.

A.2.1. De verzoekende partijen zetten uiteen dat zij bezwaar hebben aangetekend tegen de op hun naam gevestigde verkeersbelasting voor de aanslagjaren 2006, 2008 en 2009 en dat in de loop van die procedures het Vlaamse Gewest bij conclusie het geding heeft hervat als de rechtsopvolger van de Belgische Staat. De verzoekende partijen hebben die gedinghervatting evenwel betwist omdat, volgens hen, de overname van de dienst van de verkeersbelastingen door het Vlaamse Gewest aan hen niet tegenwerpelijk is.

A.2.2.1. De Vlaamse Regering merkt op dat de verzoekende partijen bezwaar hebben aangetekend tegen de verkeersbelasting die ze dienden te betalen en dat ze, nadat hun bezwaren zijn verworpen, een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg hebben ingesteld. De Vlaamse Regering zet uiteen dat, gelet op de overname van de dienst van de verkeersbelastingen door het Vlaamse Gewest, het Gewest de gedingen heeft hervat. Zij wijst erop dat de verzoekende partijen voor de rechtbank van eerste aanleg hebben aangevoerd dat die hervatting onontvankelijk zou zijn, omdat de overname van de dienst van de verkeersbelastingen aan hen niet tegenwerpelijk zou zijn. Zij leidt hieruit af dat de verzoekende partijen enkel belang hebben bij de vernietiging van de bestreden bepaling, in zoverre die de overname van de dienst van de verkeersbelasting op autovoertuigen en van de belasting op de inverkeerstelling door het Vlaamse Gewest valideert. Volgens de Vlaamse Regering doen de verzoekende partijen niet blijken van het rechtens vereiste belang in zoverre de bestreden bepaling de overname van de dienst van het eurovignet valideert.

A.2.2.2. Het voorgaande impliceert, volgens de Vlaamse Regering, dat het belang van de verzoekende partijen onwettig is vermits, luidens artikel 5, § 3, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, de overheveling van de dienst van de belastingen naar een gewest slechts per groep van belastingen kan gebeuren. De Vlaamse Regering voert aan dat een arrest van het Hof niet tot gevolg kan hebben dat de overname van de dienst van de verkeersbelasting op autovoertuigen en van de belasting op de inverkeerstelling ongrondwettig wordt verklaard, waardoor die dienst opnieuw door de federale overheid zou worden verzekerd, terwijl de dienst van het eurovignet verder door het Vlaamse Gewest zou worden verzekerd.

A.2.3. De verzoekende partijen antwoorden dat uit het voormelde artikel 5, § 3, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 voortvloeit dat, indien de overheveling van de dienst van de belastingen voor een bepaalde groep van belastingen onwettig tot stand is gekomen, de federale overheid bevoegd blijft voor de uitoefening van de dienst van de belastingen voor de ganse groep van belastingen. Het belang is, volgens hen, ten gevolge van die bepaling onafscheidbaar.

A.2.4. De Vlaamse Regering antwoordt dat de verzoekende partijen niet aantonen dat één van hen het eurovignet verschuldigd is, wat hun gebrek aan belang bij het beroep in die mate bevestigt. De Vlaamse Regering herhaalt dat het belang van de verzoekende partijen bijgevolg onwettig is.

Ten gronde

A.3. De verzoekende partijen zetten uiteen dat zij de aanslag in de verkeersbelasting hebben betwist en dat zij die vorderingen aanvankelijk hebben ingesteld tegen de Belgische Staat. In de loop van de procedures werd het geding hervat door het Vlaamse Gewest, op grond van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2008 om de inning van de verkeersbelasting in eigen beheer te nemen. De verzoekende partijen zijn evenwel van mening dat de overname van de dienst van de verkeersbelastingen door het Vlaamse Gewest aan hen niet tegenwerpelijk is en hebben in de voormelde procedures aangevoerd dat de gedinghervatting door het Vlaamse Gewest onontvankelijk is. De bestreden bepaling bekrachtigt met terugwerkende kracht de rechtsgeldigheid en de tegenstelbaarheid van de overname van de dienst van de verkeersbelastingen door het Vlaamse Gewest.

A.4.1. In een eerste middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met het beginsel van de scheiding der machten dat vervat zou liggen in de artikelen 33, 36, 37, 40 en 41, eerste lid, van de Grondwet. Zij zijn van mening dat de bestreden bepaling strijdig is met het beginsel van de scheiding der machten in zoverre de decreetgever ingrijpt in hangende gedingen. Volgens hen worden zij hierdoor gediscrimineerd ten opzichte van de rechtsonderhorigen ten aanzien van wie die bepalingen wel worden geëerbiedigd. Zij verwijzen naar de rechtspraak van het Hof en met name naar het arrest nr. 86/98 van 15 juli 1998.

A.4.2. In een tweede middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met het algemeen rechtsbeginsel van behoorlijke rechtsbedeling. Volgens hen treedt de bestreden bepaling in werking met terugwerkende kracht, waardoor de decreetgever hangende gedingen beoogt te beïnvloeden en hij afbreuk doet aan het door artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens gewaarborgde beginsel van de wapengelijkheid en het recht op een eerlijk proces. De retroactieve bekrachtiging heeft tot gevolg dat ten aanzien van een categorie van rechtsonderhorigen afbreuk wordt gedaan aan de jurisdictionele waarborgen die aan elke burger toekomen. De verzoekende partijen verwijzen naar de rechtspraak van het Hof, waaruit voortvloeit dat een dergelijk retroactief wettelijk optreden onontbeerlijk moet zijn voor het algemeen belang en dat, wanneer de decreetgever ingrijpt in hangende rechtsgedingen, er sprake moet zijn van uitzonderlijke omstandigheden of dwingende motieven van algemeen belang. Zij zijn van mening dat in de memorie van toelichting van het ontwerp dat tot de bestreden bepaling heeft geleid, enkel budgettaire motieven worden aangehaald. Volgens hen toont de decreetgever aldus niet aan dat het invoeren van de bestreden bepaling de enige mogelijke oplossing is voor het gerezen probleem. Zij besluiten dat de door de decreetgever aangehaalde motieven geen uitzonderlijke omstandigheden of dwingende motieven van algemeen belang zijn.

A.5.1. Volgens de Vlaamse Regering kan de decreetgever, wanneer de uitvoerbaarheid van een administratieve rechtshandeling in het gedrang dreigt te worden gebracht, die handeling consolideren door ze te bekrachtigen. Vermits de decreetgever geen nieuwe rechtsregels uitvaardigt, maar de rechtskracht van bestaande regels vrijwaart, schendt hij aldus geenszins de rechtszekerheid, maar komt hij eraan tegemoet. De rechtszekerheid is, volgens die partij, dan ook de redelijke verantwoording voor de bekrachtiging.

A.5.2. De Vlaamse Regering beklemtoont dat te dezen de bestreden bepaling geen nieuwe regeling invoert, maar een bestaande regeling consolideert. Die bepaling beperkt zich, volgens haar, ertoe uitdrukkelijk te bevestigen dat het Vlaamse Gewest, met ingang van 1 januari 2011, de dienst van de bij artikel 3, eerste lid, 10° tot 12°, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 bedoelde belastingen overneemt. De bestreden bepaling wijzigt de rechtstoestand van de verzoekende partijen dus niet materieel, maar louter formeel.

A.5.3. Volgens de Vlaamse Regering streefde de decreetgever onmiskenbaar doelstellingen van algemeen belang na, namelijk de vrijwaring en het herstel van de rechtszekerheid. Zij wijst op het gevaar van tegenstrijdige uitspraken gelet op het feit dat meerdere rechtsgedingen hangende zijn.

A.5.4. De Vlaamse Regering is tevens van oordeel dat de bestreden bepaling tegemoetkomt aan het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, aangezien ze ertoe strekt de gelijke behandeling van alle rechtsonderhorigen die aan de verkeersbelasting zijn onderworpen, te verzekeren.

A.5.5. De Vlaamse Regering ontkent niet dat de bestreden bepaling de financiële belangen van het Vlaamse Gewest vrijwaart, nu de door het Gewest geïnde verkeersbelastingen 4,4 pct. van de totale ontvangsten van de Vlaamse overheid vertegenwoordigt. Volgens haar is daarmee aangetoond dat de bestreden bepaling de goede werking en de continuïteit verzekert van de door de Vlaamse overheid verstrekte en gefinancierde openbare diensten.

A.5.6. De validatie brengt, volgens de Vlaamse Regering, geen disproportionele gevolgen met zich mee voor de rechtsonderhorigen, vermits de terugwerkende kracht wordt verantwoord door de aard zelf van de door de decreetgever gehanteerde wetgevingstechniek en wordt verklaard door de werking in de tijd van de reglementaire bepalingen die de bestreden bepaling consolideert. In zoverre de bestreden bepaling een verschil in behandeling doet ontstaan, vermits de verzoekende partijen niet langer een welbepaalde rechtskritiek kunnen aanvoeren in hun geschil met het Vlaamse Gewest, is dat verschil verantwoord op grond van uitzonderlijke omstandigheden of dwingende motieven van algemeen belang in de zin van de rechtspraak van het Hof.

A.5.7. Ten overvloede verwijst de Vlaamse Regering naar de rechtspraak van het Hof waarin de redelijke verantwoording wordt erkend van een wettelijke bekrachtiging van een administratieve rechtshandeling waarvan wordt beweerd dat zij door een externe onwettigheid was aangetast.

A.6.1. De verzoekende partijen antwoorden dat de overname van de dienst van de verkeersbelastingen door het Vlaamse Gewest niet tegenwerpelijk is aan de belastingplichtigen omdat de beslissing van de Vlaamse Regering tot overname van die dienst niet in het *Belgisch Staatsblad* werd gepubliceerd. Zij zijn van oordeel dat de bestreden bepaling, door met ingang van 1 januari 2011 de overname van de dienst van de verkeersbelastingen te bekrachtigen, de rechtsordening wel degelijk materieel, en niet louter formeel, wijzigt.

A.6.2. De verzoekende partijen voegen eraan toe dat het niet volstaat dat de wetgever aantoont dat er omstandigheden bestaan die een retroactief optreden noodzakelijk maken, maar tevens dat het invoeren van een bepaling met terugwerkende kracht de enige mogelijke oplossing is voor het gerezen probleem. Zij wijzen erop dat de memorie van toelichting van de bestreden bepaling geen gewag maakt van het risico op tegenstrijdige uitspraken. Volgens hen is dat risico louter hypothetisch en onvoldoende om te besluiten dat een dwingend motief van algemeen belang bestaat. Ook de financiële belangen van het Vlaamse Gewest maken, volgens die partijen, geen dwingend motief van algemeen belang uit.

A.6.3. De verzoekende partijen zijn het ook niet eens met het argument van de Vlaamse Regering dat de bestreden bepaling strekt tot de gelijke behandeling van alle rechtsonderhorigen die aan de verkeersbelasting zijn onderworpen. Zij wijzen erop dat dit motief niet werd opgenomen in de memorie van toelichting van de bestreden bepaling, en dat die bepaling tot gevolg heeft dat ten aanzien van een categorie van rechtsonderhorigen afbreuk wordt gedaan aan essentiële beginselen van rechterlijke organisatie en aan de jurisdictionele waarborgen die aan elke burger toekomen.

A.6.4. De door de Vlaamse Regering aangehaalde rechtspraak van het Hof is volgens de verzoekende partijen niet pertinent omdat het ging over gevallen waarbij de wetgever zich had beperkt tot de formele bekrachtiging van onwettige administratieve rechtshandelingen.

A.7.1. De Vlaamse Regering wijst erop dat, luidens artikel 22 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, besluiten van de Gewestregeringen die geen openbaar nut hebben, niet moeten worden bekendgemaakt. Volgens haar is het besluit van de Vlaamse Regering waarbij zij beslist zelf de dienst van de betrokken belasting te verzekeren, geen besluit dat rechten en verplichtingen doet ontstaan ten aanzien van de rechtsonderhorigen. Nog volgens de Vlaamse Regering wijkt artikel 5, § 3, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 af van het voormelde artikel 22 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, vermits het op geen enkele wijze de bekendmaking van de beslissing van de Gewestregering tot het zelf verzekeren van de dienst van de betrokken belastingen voorschrijft.

A.7.2. De Vlaamse Regering voert aan dat de verzoekende partijen moeilijk ernstig kunnen beweren dat zij niet op de hoogte waren van de overname van de verkeersbelastingen door het Vlaamse Gewest. Zij verwijst dienaangaande naar het decreet van 9 juli 2010 « houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2010 » en naar het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 « tot oprichting van een Vlaamse controle-instantie voor de naleving van de wetten op de verkeersbelastingen en houdende wijziging van diverse bepalingen ». Zij is, samen met de afdeling wetgeving van de Raad van State, van oordeel dat het decreet van 9 juli 2010 de beslissing van de Vlaamse Regering om de dienst van de verkeersbelastingen over te nemen, heeft bevestigd.

A.7.3. In zoverre de verzoekende partijen antwoorden dat de verantwoording van de bestreden bepaling niet tot uiting komt in de parlementaire voorbereiding, antwoordt de Vlaamse Regering dat er op de decreetgever geen materiële motiveringsplicht rust. Dit geldt, volgens haar, des te meer nu de door haar aangevoerde motieven feitelijk juist zijn en door de verzoekende partijen niet worden betwist.

- B -

De bestreden bepaling

B.1.1. Artikel 2 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 16 maart 2012 « houdende de overname van de dienst van de Verkeersbelastingen » bepaalt :

« Het Vlaamse Gewest verzekert vanaf 1 januari 2011 de dienst van de verkeersbelasting op de autovoertuigen, de belasting op de inverkeerstelling en het eurovignet, vermeld in artikel 3, eerste lid, 10° tot 12°, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten ».

B.1.2. In de memorie van toelichting van het ontwerp van decreet dat tot de bestreden bepaling heeft geleid, wordt die bepaling als volgt verantwoord :

« Artikel 5, § 3, tweede volzin, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, stelt dat : ‘ Vanaf het tweede begrotingsjaar volgend op de datum van notificatie van de gewestregering aan de federale regering van de beslissing tot het zelf verzekeren van de dienst van de betrokken belastingen, zorgt het betrokken gewest voor de dienst van deze belastingen. ’

Ondanks het feit dat de bijzondere wetgever de gewestregering rechtstreeks machtigt tot de notificatie waardoor de bevoegdheid voor de dienst der belasting overgaat naar het gewest, rees nadien de vraag of de gewestregering daartoe niet door de decreetgever moest gemachtigd zijn.

[...]

De Raad van State lijkt die mening toegedaan. Om de inning van de verkeersbelastingen juridisch veilig te stellen, evenals de daaruit voortvloeiende inkomsten voor de middelenbegroting, is het daarom aangewezen de overname van de dienst van de Verkeersbelastingen door het Vlaamse Gewest, decretaal te bekrachtigen » (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2011-2012, nr. 1430/1, p. 3).

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

Wat de rechtspersonen betreft

B.2.1. De Vlaamse Regering betwist de ontvankelijkheid van het beroep dat is ingesteld door de nv « Bouw- en Coördinatiebureau D & V », de bvba « Kantoor Perquy », de

bvba « Adviesburo Becquart » en de bvba « Vermeesch Erwin », omdat die rechtspersonen zouden hebben nagelaten het bewijs van de beslissing om het beroep in te stellen, voor te leggen.

B.2.2. Krachtens artikel 7, derde lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof dienen rechtspersonen die een beroep tot vernietiging instellen op eerste verzoek het bewijs voor te leggen van de beslissing om dat beroep in te stellen. Die beslissing dient op straffe van niet-ontvankelijkheid te zijn genomen binnen de termijn waarbinnen het beroep kan worden ingesteld, al kan het bewijs ervan tot aan het sluiten van de debatten worden gegeven.

B.2.3. Uit de stukken die als bijlage bij het verzoekschrift zijn ingediend, blijkt niet dat aan de vereisten van artikel 7, derde lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 is voldaan. Bovendien hebben de nv « Bouw- en Coördinatiebureau D & V », de bvba « Kantoor Perquy », de bvba « Adviesburo Becquart » en de bvba « Vermeesch Erwin » nagelaten het op 14 maart 2013 door de griffier gevraagde bewijs te leveren.

B.2.4. Het beroep dat is ingesteld door de nv « Bouw- en Coördinatiebureau D & V », de bvba « Kantoor Perquy », de bvba « Adviesburo Becquart » en de bvba « Vermeesch Erwin », is niet ontvankelijk.

Wat het belang betreft

B.3.1. De Vlaamse Regering betwist het belang van de verzoekende partijen omdat de rechtsgedingen waarin zij zijn betrokken enkel de verkeersbelasting op autovoertuigen - en niet het eurovignet - betreffen, en dat het niet bestaanbaar zou zijn met artikel 5, § 3, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten dat de overname van de dienst van de verkeersbelasting op autovoertuigen en de belasting op de inverkeerstelling ongrondwettig zou worden verklaard, waardoor die dienst opnieuw door de federale overheid zou worden verzekerd, terwijl de dienst van het eurovignet verder door het Vlaamse Gewest zou worden verzekerd.

B.3.2. De verzoekende partijen hebben bezwaar aangetekend tegen de op hun naam gevestigde verkeersbelasting. Zij betwisten dat in de door hen jegens de Belgische Staat aangespannen gerechtelijke procedures het Vlaamse Gewest bij conclusie het geding heeft hervat omdat de overname van de dienst van de verkeersbelasting op de autovoertuigen door het Vlaamse Gewest aan hen niet tegenwerpelijk zou zijn.

B.3.3. De verzoekende partijen betwisten het tegenwerpelijk karakter van de overname, door het Vlaamse Gewest, van de dienst van de verkeersbelasting op de autovoertuigen vanaf 1 januari 2011. Zij doen blijken van het rechtens vereiste belang om de vernietiging te vorderen van de bepaling krachtens welke het Vlaamse Gewest de genoemde dienst heeft overgenomen. Dat de vernietiging van de bestreden bepaling er ook toe zou leiden dat de overname van de dienst van het eurovignet ongedaan zou worden gemaakt, doet hieraan geen afbreuk.

B.3.4. De exceptie wordt verworpen.

Ten gronde

B.4. De verzoekende partijen voeren aan dat het bestreden artikel 2 van het decreet van 16 maart 2012 niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met, enerzijds, het beginsel van de scheiding der machten dat vervat zou liggen in de artikelen 33, 36, 37, 40 en 41, eerste lid, van de Grondwet (eerste middel), en, anderzijds, met artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met het algemeen rechtsbeginsel van behoorlijke rechtsbedeling (tweede middel). In beide middelen beklagen de verzoekende partijen zich erover dat de bestreden bepaling met terugwerkende kracht ingrijpt in hangende rechtsgedingen. Bijgevolg dienen beide middelen samen te worden behandeld.

B.5.1. Luidens artikel 3, eerste lid, 10°, 11° en 12°, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten zijn de verkeersbelasting op de autovoertuigen, de belasting op de inverkeerstelling en het eurovignet gewestelijke belastingen.

B.5.2. Artikel 5, § 3, eerste lid, van diezelfde bijzondere wet bepaalt dienaangaande :

« Tenzij het gewest er anders over beslist, zorgt de Staat met inachtneming van de door hem vastgestelde procedureregels kosteloos voor de dienst van de in artikel 3, eerste lid, 1° tot 8° en 10° tot 12° bedoelde belastingen voor rekening van en in overleg met het betrokken gewest. Vanaf het tweede begrotingsjaar volgend op de datum van notificatie van de gewestregering aan de federale regering van de beslissing tot het zelf verzekeren van de dienst van de betrokken belastingen, zorgt het betrokken gewest voor de dienst van deze belastingen. De overheveling van de dienst van de belastingen naar een gewest kan slechts per groep van belastingen geschieden :

- de in artikel 3, eerste lid, 1° tot 3°, bedoelde belastingen;
- de in artikel 3, eerste lid, 5°, bedoelde belasting;
- de in artikel 3, eerste lid, 4° en 6° tot 8°, bedoelde belastingen;
- de in artikel 3, eerste lid, 10° tot 12° bedoelde belastingen ».

B.5.3. De Vlaamse Regering besliste op 10 juli 2008 om de dienst van de verkeersbelasting op de autovoertuigen, de belasting op de inverkeerstelling en het eurovignet zelf te verzekeren vanaf 1 januari 2010. Bij beslissing van 16 oktober 2009 stelde de Vlaamse Regering die overheveling uit tot 1 januari 2011.

B.5.4. Hoofdstuk V (« Overname van de dienst Verkeersbelastingen ») van het decreet van 9 juli 2010 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2010 bevat wijzigingen, enerzijds, van bepalingen van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen die, onder meer, de verkeersbelasting op de autovoertuigen en de belasting op de inverkeerstelling regelen en, anderzijds, van de wet van 27 december 1994 « tot goedkeuring van het Verdrag inzake de heffing van rechten voor het gebruik van bepaalde wegen door zware vrachtwagens, ondertekend te Brussel op 9 februari 1994 door de Regeringen van het Koninkrijk België, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden, en tot invoering van een Eurovignet overeenkomstig richtlijn 93/89/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 25 oktober 1993 ».

Uit de parlementaire voorbereiding van die bepalingen blijkt dat de decreetgever beoogde de inning en invordering van de door het Vlaamse Gewest overgenomen verkeersbelastingen zoveel

als mogelijk op dezelfde leest te schoeien als de overige gewestbelastingen (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2009-2010, nr. 508/1, p. 8).

B.5.5. Ter uitvoering van die bepalingen heeft de Vlaamse Regering op 10 december 2010 een besluit genomen « tot oprichting van een Vlaamse controle-instantie voor de naleving van de wetten op de verkeersbelastingen en houdende wijziging van diverse bepalingen » (*Belgisch Staatsblad*, 3 februari 2011). In haar advies van 10 november 2010 over het ontwerp van dat besluit heeft de afdeling wetgeving van de Raad van State opgemerkt dat « kan worden aangenomen dat de [beslissing van 10 juli 2008] stilzwijgend is bevestigd bij hoofdstuk V van het decreet van 9 juli 2010 » (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2011-2012, nr. 1430/1, p. 13).

B.6. Uit de in B.1.2 aangehaalde parlementaire voorbereiding blijkt dat de bestreden bepaling beoogde met terugwerkende kracht de overname van de dienst van de verkeersbelastingen door het Vlaamse Gewest te bekrachtigen.

Ten gevolge van die overheveling heeft het Vlaamse Gewest, zoals het Hof in B.3.2 heeft opgemerkt, het geding bij conclusie hervat als rechtsopvolger van de Belgische Staat in verschillende door de verzoekende partijen ingestelde gerechtelijke procedures die nog hangende zijn.

B.7. De terugwerkende kracht van een wetskrachtige norm is enkel verantwoord indien ze onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang. Indien bovendien blijkt dat de terugwerkende kracht tot doel of tot gevolg heeft dat de afloop van een of andere gerechtelijke procedure in een bepaalde zin wordt beïnvloed of dat de rechtscolleges worden verhinderd zich uit te spreken over een welbepaalde rechtsvraag, vereist de aard van het in het geding zijnde beginsel dat buitengewone omstandigheden of dwingende motieven van algemeen belang het optreden verantwoorden van de wetgever, dat, ten nadele van een categorie van burgers, afbreuk doet aan de aan allen geboden jurisdictionele waarborgen.

B.8.1. De bestreden bepaling beoogt een einde te maken aan de rechtsonzekerheid die was gerezen nadat de Raad van State in zijn advies bij een voorontwerp van decreet van het Waalse Gewest « houdende goedkeuring van de beslissing waarbij de dienst van de belasting op de spelen en weddenschappen, van de belasting op de automatische ontspanningstoestellen

en van de openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken naar het Waalse Gewest overgeheveld wordt » had opgemerkt dat de overheveling van de dienst van een gewestbelasting een voorafgaande beslissing van de decreetgever vereiste (*Parl. St.*, Waals Parlement, 2007-2008, nr. 833/1, p. 7). De Vlaamse decreetgever beoogde de inning van de verkeersbelastingen en de daaruit voortvloeiende inkomsten voor de middelenbegroting « juridisch veilig te stellen » (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2011-2012, nr. 1430/1, p. 3).

B.8.2. Zoals het Hof in B.5.3 heeft vermeld, had de Vlaamse Regering twee beslissingen genomen om de dienst van de verkeersbelasting op de autovoertuigen zelf te verzekeren. Hoewel het juist is dat die beslissingen niet in het *Belgisch Staatsblad* zijn bekendgemaakt, zijn het decreet van 9 juli 2010 en het besluit van 10 december 2010 wel in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt, zodat de verzoekende partijen kennis ervan konden nemen.

Bovendien, zoals het Hof in B.5.5 heeft opgemerkt, heeft de afdeling wetgeving van de Raad van State in haar advies over dat besluit niet nagelaten te beklemtonen dat het decreet van 9 juli 2010 de stilzwijgende bevestiging van de beslissing van de Vlaamse Regering kon uitmaken.

B.8.3. Rekening houdend met het feit dat de verkeersbelasting op de autovoertuigen, de belasting op de inverkeerstelling en het eurovignet gewestelijke belastingen zijn en rekening houdend met het feit dat de Raad van State, zoals in de parlementaire voorbereiding van het bestreden decreet wordt opgemerkt, reeds herhaalde malen erop heeft gewezen dat de overheveling van de dienst van een gewestelijke belasting een voorafgaande beslissing van de decreetgever vereist, konden de verzoekende partijen redelijkerwijze verwachten dat een decreet, zoals dat waarvan zij de vernietiging vorderen, zou worden aangenomen en dat daaraan, om redenen van rechtszekerheid, een retroactieve draagwijdte zou worden verleend.

B.8.4. Uit wat voorafgaat volgt dat de bestreden bepaling beantwoordt aan de in B.7 beschreven vereisten.

B.9. De middelen zijn niet gegrond.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt het beroep.

Aldus uitgesproken in het Nederlands, het Frans en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 13 juni 2013.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meerschaut

M. Bossuyt